...RDE JAAR, N°. 627. 1839. DONDERDAG, 21 NOVEMBER.

# DE AVONDBODE,

## ALGEMEEN NIEUWSBLAD

**ABONNEMENT**
AAN HET BUREAU VAN HET BLAD,
*Warmoesstraat*, N°. 208,
bij alle Boekhandelaars en Postkantoren van het Rijk.

Brieven, Gelden, enz., moeten *franco* worden ingezonden.

**PRIJZEN**
VOOR 3 MAANDEN,
te *Amsterdam*.................. f...
en *Buitensteden* franco.......... - 8...

**Advertentien.**
ZEVEN REGELS of minder.................. f1.75.
Elken regel meer.................. - 25.
ZEGEL voor elke advertentie en herhaling.... - 35.

***voor Staatkunde, Handel, Nijverheid, Landbouw, Kunsten en Wetenschappen.***

### NEDERLANDEN.

AMSTERDAM 20 Nov. Wij vernemen, dat door Z. M. aan den heer J. J. van der Meulen Jr. hier ter stede is toegestaan, om voorloopig de consulaire zaken van Denemarken waar te nemen, ter vervanging van den onlangs overleden Consul-Generaal van dat koningrijk, den heer Willet.

— De verloting van kunstwerken, aangekocht door de Maatschappij: tot *Bevordering der Beeldende Kunsten*, heeft heden namiddag ten ure alhier plaats gehad, in de concertzaal van het gebouw *Odéon*. De stukken droegen dezelfde nommers, waarmede zij in den catalogus der tentoonstelling, te 's Gravenhage, waren geteekend. De namen der leden van de Maatschappij, welke één of meerder aandeelen in de verloting hadden, waren in eene bus; terwijl de nommers der stukken zich in eene andere bevonden. De uitgetrokken namen en nommers der stukken waren de volgende:

De heeren H. van Leuveningh Willink, te Amsterdam, n°. 143; M. van der Breggen, te Amsterdam, n°. 79; J. E. ter Winkel, te Breda, n°. 154; F. Schendel, te 's Hage, n°. 7; J. Gerdenier, te Medemblik, n°. 327; H. Sijpkens, te Haarlem, X; G. H. Bierman Jr., te Amsterdam, n°. 245; J. Zaan, te Dordtrecht, n°. 526; H. Couwenberg, te Amsterdam, n°. 101; ........ Leiden, n°. ... ; G. Huijsman, te Amsterdam, n°. 380; G. Blancke, te Amsterdam, n°. 200; F. van Gemeren, te Leiden, n°. 12; N. Verspijk, te Breda, n°. 433; E. A. Keizer, te Leeuwarden, n°. 202; J. Schutte Hooijman, te Amsterdam, n°. 32; M. Fak Brouwer, te Middelburg, n°. 28; J. J. Froger, te Amsterdam. n°. 490.

— Men schrijft ons uit Rotterdam, dat de heer D. Vis Blokhuyzen, die met den 31 December aanstaanden zou aftreden, als directeur, van wege den handel, bij het algemeen Rijks entrepôt te Rotterdam, in die betrekking op nieuw is benoemd.

— Wij vernemen, dat bij onderscheidene dezer dagen genomen besluiten zijn benoemd:

Tot ontvanger der in- en uitgaande regten en accijnsen, en van het kantoor van waarborg der gouden- en zilveren-werken, te Leeuwarden, de heer C. J. van Dam, tot dus verre hoofd-inspecteur der belastingen in Vriesland, en tevens ter vervanging van den heer W. van Doesburgh, op zijn verzoek, als zoodanig eervol ontslagen, met behoud van aanspraak op pensioen.

Tot hoofd-inspecteur der belastingen in Vriesland de heer L. G. Bouricius, tot dus verre arrondissement-inspecteur, te Leeuwarden, en,

Tot arrondissements-inspecteur te Leeuwarden de heer J. de Sitter, tot dus verre controleur derzelfde middelen aldaar.

— Een der dagbladen zegt de geruchten te kunnen tegenspreken, die er betrekkelijk den dood van den Nederlandschen consul in China geloopen hebben. Volgens de laatste berigten, bevond de heer Senn van Bazel zich voor welvarend te Macao.

— Gisteren is in eene openbare zitting van de Arrondissements-Regtbank alhier, de heer mr. P. J. Teding van Berkhout, onlangs tot plaatsvervangend regter in die Regtbank benoemd, als zoodanig geïnstalleerd. De Ed. Achtb. heer mr. M. C. van Hall heeft bij deze gelegenheid eene toepasselijke toespraak gehouden.

— De tegenwoordige eigenaar van het verdienstelijke werk van wijlen den hoogleeraar Ph. W. van Heusde: De socratische school of wijsbegeerte voor de negentiende eeuw; waarvan de twee eerste deelen sedert eenigen tijd uitverkocht zijn, is dien ten gevolge te rade geworden van hetzelve een' herdruk te leveren.

— Wij vernemen, dat de heer mr. I. da Costa dezen winter in de benedenvertrekken van het leesmuseum alhier, voorlezingen zal houden tegen het stelsel van den bekenden dr. D. F. Strauss. (*Zie de Advertentie.*)

— Nopens de ziekte onder het rundvee verneemt men, dat in het Westland de longblaar bijna heeft opgehouden te heerschen, maar daarentegen de longziekte voortdurend blijft voortwoeden, en nog zeer vele runderen door dezelve worden geveld.

LEIDEN 19 Nov. Gisteren heeft Z. K. H. prins Alexander der Nederlanden, benoemd tot commandant der zware kavallerie alhier, het commandement overgenomen. Voor het huis, op het Rapenburg, nabij de Breedstraat, alwaar Z. K. H. was afgestapt, hebben de muzijkanten der kurassiers eenige muzijkstukken uitgevoerd. Z. K. H. is na den afloop naar 's Gravenhage teruggekeerd.

— Heden heeft alhier door Mgr. den Bisschop van Curium de plegtige inwijding plaats gehad van de nieuw gebouwde R. K. kerk, op de Haarlemmerstraat, nabij de Haven, naar de *H. Maria* genoemd.

— De *Utrechtsche Courant* van den 18 dezer meldt, dat er onder de studenten der hoogeschool van die stad een plan bestaat, om eenige veranderingen in de wetten en in de gewoonten op het ontgroenen in te voeren, Zoo als algemeen bekend is, is dit aan onze Leidsche hoogeschool reeds in het voorleden jaar gebeurd. De nieuwe wetten en bepalingen zijn echter niet algemeen erkend, zoodat er thans twee partijen onder de studenten bestaan, van welke die, welke de nieuwe wetten erkend heeft, verre het grootste getal leden telt; iedere partij heeft eene afzonderlijke societeit.
(*Leidsche Courant.*)

MIDDELBURG 18 Nov. Naar men verneemt, heeft het Z. M. onzen geëerbiedigden Koning behaagd, bij een kabinets-rescript, te bepalen, dat, tot veiligheid van personen en eigendommen, eene genoegzame militaire magt zal worden geplaatst op de grenzen van het 4de en 5de district van Zeeland, waar men reeds bij herhaling schijnt te hebben ondervonden, hoe kommervol het lot is van grensbewoners na eenen gesloten vrede, en vooral bij het naderen van een saizoen, waarin de behoefte van den mensch in diezelfde mate klimt, naar gelang de verdiensten verminderen.

Als een gevolg van deze heilzame bepaling, zullen IJzendijke, Sluis, Aardenburg, Sas van Gent, Axel en Hulst, tot nader order, als garnizoenen van de noodige troepen worden voorzien, en de 6de afdeeling, zoo als bekend is, meestal uit Zeeuwen bestaande, zal daartoe de vereischte detachementen verstrekken, welke bereids op heden hunne nieuwe bestemming volgen.

### BELGIË.

BRUSSEL 19 Nov. *Des avonds.* De zitting van de Kamer der Vertegenwoordigers heeft heden niets belangrijks opgeleverd. De heer Fallon heeft den voorzittersstoel ingenomen en eene korte aanspraak gehouden, waarbij hij in algemeene bewoordingen bedankt heeft voor het in hem gestelde vertrouwen.

De begrootingswetten voor 1840 zijn naar de afdeelingen verzonden, terwijl het ontwerp van wet betrekkelijk den uitvoer van het graan in handen eener speciale commissie is gesteld.

— Volgens een' opgemaakten staat, is de opbrengst der posterijen in België in de laatste jaren aanzienlijk vermeerderd. In 1831 bedroeg zij 1,804,792 fr.; in 1832, 2,095,019 fr.; in 1835, 2.257,338 in 1838, 2,949,842 fr. en in de zes eerste maanden van het tegenwoordig jaar 1,585,817 fr.

### FRANKRIJK.

PARIJS 18 Nov. Eene télégraphische dépêche uit Toulon van den 15 dezer houdt het berigt in, dat de hertog van Orleans aldaar is aangekomen, en door de juichende volksmenigte met de meeste geestdrift ontvangen. Den 17 moet de hertog de reis naar herwaarts voortgezet hebben.

— De berigten uit Spanje spreken bij voortduring van de onzekerheid, die te Madrid omtrent de zamenstelling van een nieuw ministerie heerscht. Van den eenen kant wil men weten, dat de heer Arrazola, de eenige overblijvende minister, de heeren Olazaga, Sancho en Lahera in het bestuur zoude willen opnemen, in welk geval de Cortes tot den 10 December zullen geprorogeerd worden. Van den anderen kant echter zegt men, dat de marquis de Miraflores tot het voorzitterschap van den raad zal geroepen worden, terwijl de heeren Casa Irnjo de leiding der Financiën en Armandariz die van de Binnenlandsche Zaken zullen verkrijgen. Het spreekt van zelf, dat dit laatste, waardoor de zoogenaamde Jovellanisten op het kussen zouden geraken, eenen ernstigen tegenstand bij de Exaltados zal ontmoeten. De ontbinding der Cortes zal dan onvermijdelijk worden, en de regering schijnt zelfs in zoodanige omstandigheid tooneelen van wanorde van de zijde der revolutionnaire partij te duchten. Althans in den omtrek der Spaansche hoofdstad, heeft eene niet onaanzienlijke bijeentrekking van troepen plaats, en tot gouverneur van Madrid is benoemd de heer Balboa, die, wegens zijne buitengewone geestkracht en gestrengheid in de beteugeling van de woelingen der vijanden van de tegenwoordige orde van zaken, zich eenen naam heeft gemaakt.

Intusschen heeft de Spaansche regering ter voorziening in haren geldelijken nood eene nieuwe uitgifte van papier bevolen. Voor eene waarde van 200 millioen realen, zullen er stukken aan toonder, 6 pCt. rentende, door het Ministerie van Financiën worden uitgegeven. De behoeften van het leger hebben tot dezen maatregel aanleiding gegeven, welken men grondt op de wet van 17 April 1838.

Uit Arragon verneemt men niets naders. Veel duidt aan, dat Espartero, gedurende den winter, zijne krijgsbewegingen tegen Cabrera zal moeten staken.

### DUITSCHLAND.

TRIEST 4 Nov. Eene stoomboot van Syra heeft de belangrijke tijding uit Alexandrië, dd. 22 Oct., medegebragt, dat de Onderkoning van Egypte aan den Franschen Consul zou hebben verzekerd, dat hij geneigd was om de vloot van den Kapudan-Pacha naar Konstantinopel te laten vertrekken.

WEENEN 10 Nov. Gisteren avond verhaalde men in de salons, dat de hertog van Bordeaux Rome plotseling zou hebben verlaten, en het onbekend was, waarheen hij zich heeft begeven; indien men aan het verspreide gerucht geloof mag hechten, zou de graaf Lutzow, gezant van Oostenrijk bij het hof van Rome, van dit vertrek hebben kennis gegeven.

HAMBURG 12 Nov. De bankier Salomon Heine alhier heeft de navolgende schitterende daad van weldadigheid aan de Israëlitische gemeente alhier bewezen. Eenige dagen geleden, beraadslaagde het Israëlitisch armen-bestuur over de middelen en wijze, hoedanig een nieuw Israëlitisch ziekenhuis daar te stellen; de heer Heine heeft daaraan spoedig een einde gemaakt, door de vereischte som van 80,000 mark banco ten geschenke te geven.

BERLIJN 12 Nov. De *Leipziger Allgemeine Zeitung* zegt, dat door het nieuwe toltarief de inkomende regten op onderscheidene voorwerpen niet onbeduidend verminderd zijn, namelijk het regt per centenaar op specerijen van 6 thl. 20 sgr. op 6 thl. 15 sgr.; koffij van 6:20 op 6:15; Cacao van 6:20 op 6:15; kramerijen van 55 op 50; fijne bast en stroohoeden van 55 op 50; rijst van 3 op 2; brood-, hoed-, kandij-, stuk-, lompen of witte gestampte suiker van 11 op 10; lompen voor binnenlandsche stokerijen tot raffineren, onder controle, van 9 tot 5½ thlr. Eene verhooging van inkomende regten heeft alleen plaats gehad bij fijne gelakte goederen, die vroeger, even als voorwerpen uit zink vervaardigd, 5 thlr. 20 sgr. per centr. betaalden, en voortaan 10 thlr. per centr. zullen moeten afgeven.

*Part. Corresp.* DARMSTADT 17 Nov. Volgens de jongste uit St. Petersburg ontvangen berigten, vleit men zich alhier met de hoop, dat Z. K. H. de grootvorst troonopvolger van Rusland, nog vóór het einde van dit jaar alhier zal aankomen, zoo niet op nieuw onaangename gebeurtenissen zulks verhinderen. Alleen de ongesteldheid van H. M. de Keizerin van Rusland heeft de reis van Z. K. H. naar Duitschland vertraagd.

### STADSNIEUWS.

Aangekomen en gelogeerd in den *Doelen*, Doelenstraat: de baron van Haren, van 's Hage, en de graaf Zamoyski.

In het *Hof der Nederlanden*, Doelenstraat: de heer Vis, lid der Gedeputeerde Staten van Zeeland; de baron de Selby, buitengewoon gezant en minister plenipotentiaris van Z. M. den Koning van Denemarken, bij het Hof der Nederlanden.

In het *Rondeel*, Doelenstraat: de heeren A. Muller, secretaris bij het departement van Justitie; A. E. Tromp, constructeur der Marine te Vlissingen, en S. N. Hoek, oppermagazijnmeester der Marine te Vlissingen.

GETROUWD. Te *'s Graveland*, 14 Nov., P. J. van Crans en C. Koning, van *Amsterdam*. — Te *Zaandijk*, 17 Nov., C. A. Honigh, wednr., en D. van Neck.

BEVALLEN. 15 Nov. S. Putting, geb. Smeenge, Z. — 16 Nov. M. Berquin Middelhoven, geb. Schuurman, D. — 17 Nov. M. A. J. M. van Hees, geb. Walraven, Z. — 18 Nov. M. W. Hulk, geb. van der Meulen, D.

OVERLEDEN. 17 Nov. S. C. Christiani, geb. Ouckama, 36 j. — L. P. Wijthoff, geb. Mahne, 65 j.

## MENGELWERK.

### EEN BEZOEK IN DE MIJNEN VAN GOSLAR (*).

Reeds zeer vroeg in den morgen kwam onze geleider ons afhalen, om ons naar den Berggezworene te brengen, ten einde, van dezen vergezeld, in de groeven van het gebergte neder te dalen. Vol verlangen, om de onderaardsche schatten te aanschouwen, en te zien, welke moeite de mensch zich getroost, om de kostbaarste metalen uit de ingewanden der aarde te halen, en dezelve tot zijn voordeel en dat van anderen aan te wenden, waren wij weldra gereed. Wij hadden alras het kleine, maar nette huisje van den Berggezworene bereikt, waar wij mede een paar Leipziger studenten aantroffen, die zich reeds voor den onderaardschen togt hadden toegerust, en nu meer op bergwerkers, dan op studenten geleken. Ook wij waren weldra in bergwerkers herschapen; want ieder onzer moest zijne bovenkleederen uittrekken en daarvoor verkregen wij eene tamelijk smerige linnen broek, die bij de enkels werd digtgestroopt, een wambuis van dezelfde stof, dat tot aan de kin werd vastgeknoopt, voorts een klein vilten kapje op het hoofd, en zoo waren wij, wat onze kleeding betrof, gereed, om de onderaardsche reis aan te vangen. Waarlijk, wij hadden veel moeite, om elkander te onderkennen. Een hartelijk: *Glück auf*, de gewone groet der bergwerkers, werd ons door de achterblijvenden toegewenscht, en nu begaven wij ons naar de hut, die den ingang der mijn bedekt. Hier staken wij onze lampen op, die met eenen haak aan den kleinen vinger werden gehangen, en opende zich voor ons de aarde, om ons een' voor een' in te zwelgen. De Berggezworene daalde het eerst in de diepte neder, en een voor een volgden wij. Steile, schier regt overeind staande ladders wisselden elkander af. Met vaste hand de sporten grijpende, en ons weinig om eene vuile hand in de vochtige groeve bekreunende, daalden wij al dieper en dieper neêr. Alleen aan den voet eener ladder, waar deze op eene soort van stelling stond, waar neven dan weder eene andere geplaatst was, waagden wij het, soms eens eenen blik in de peillooze diepte te werpen, of met een vlugtig oog naar boven te staren, en slechts het flaauwe licht der lampen, dat door de vale en vochtige rotswanden weinig of niet werd teruggekaatst, deed ons degenen bemerken, die vóór of achter in de diepte afdaalden. Weinig of niets werd er gesproken. Ieder hield zich met zich zelven bezig, en eene onwillekeurige huivering beving ieder bij de gedachte, dat elke tred hem dieper in de aarde deed afdalen, en hem verder verwijderde van derzelver oppervlakte, waar leven, licht en vruchtbaarheid heerschen. Eindelijk waren wij allen beneden; doch, om tot het eigenlijke bergwerk te komen, moesten wij, langs eenen smallen, door de rotsen uitgehouwen gang, nog omstreeks een kwartier uurs, onder de aarde voortwandelen. Om toch niet genoodzaakt te zijn, van eene hoogte van drie honderd ellen, regtstandig naar beneden te dalen, en die even zoo weder op te klimmen, gelijk het geval zoude wezen, wanneer de ingang op de plaats ware, waar het eigenlijke bergwerk zich bevindt, zoo heeft men den ingang ter zijde van den berg gemaakt, en vervolgens eenen horizontalen weg door de rotsen henen gewerkt, zoodat men nu tot eene merkelijk mindere diepte regt naar beneden behoeft af te dalen. Achter elkander wandelden wij langs dezen smallen gang, die op sommige plaatsen met balken en ander houtwerk is opgezet en bevestigd, met meer rustigen tred verder.

Dikwijls evenwel was de blik naar den grond gewend; want deze gang dient tevens tot eene waterleiding, en men gaat steeds over eene soort van brug of over een houten voetpad, onder hetwelk men het water bestendig hoort henen stroomen. Deze horizontaal loopende gangen worden door de bergwerkers *Stollen* genoemd, en uit dezelve loopen, op de plaats van het eigenlijke bergwerk, onderscheidene zijgangen, die tot de metaal bevattende aders van den berg geleiden, en *Sucher* genoemd worden.

De verticale gangen, welke tot ingang dienen, alsmede tot het uitpompen van het door de *Stollen* afgevoerde water, waartoe op onderscheidene plaatsen pompen zijn aangebragt, en, die tevens strekken tot het inlaten van versche lucht, het uitlaten van damp, enz., worden *Schachten* geheeten.

Aan het einde van dezen langen gang of *Stolle* gekomen zijnde, vonden wij ruime, uitgehouwen gewelven en verschillende, naar weêrskanten henenleidende gangen. Het vereenigde licht van onze lampen met dat van de bergwerkers, herschiep de stikdonkere duisternis, die hier anders heerscht, in eene sombere schemering, daar ook de zwarte metaal bevattende rotswanden het licht weinig of niet terugkaatsten. Geen schitterende glans, der edele metalen anders eigen, verried den rijkdom, dien deze kunstelooze gewelven bevatten. Op enkele plaatsen slechts kaatste een meer glinsterend metaaldeeltje het licht onzer lampen helder terug. In de ons omringende gangen heerschte een stikdonkere nacht. IJverig waren eenige bergwerkers bezig, om gaten in den harden steenwand te boren, hetwelk hun slechts door taai geduld en aanhoudende moeite konde gelukken. Een geruime tijd toch is er noodig, om slechts tot eenige duimen diepte dezen harden erts uit te hollen. Heeft men zoodanig een gat tot eene bepaalde diepte er in gewerkt, dan vult men hetzelve gedeeltelijk met kruid, stopt de opening en, door middel van eene langzaam brandende lont, ontsteekt men de verwoestende stof, die meer vermag, dan het taaiste geduld en de ijverigste pogingen van een groot aantal arbeiders. In tallooze stukken vliegt een gedeelte van den harden rotswand uit elkander, welke stukken naderhand verzameld en naar boven gevoerd, op de oppervlakte der aarde verder bewerkt worden. Het moet voorzeker een geducht oogenblik zijn voor den vreemdeling, wanneer hij den bergwerker de lont ziet ontsteken, zich vervolgens schielijk met hem verwijdert en in de verte, met een kloppend hart, de geweldige ontploffing afwacht, die de vaste rots verbrijzelt, den bodem daveren doet, terwijl het donderend geluid door de harde rotswanden tallooze malen wordt terug gekaatst, tot dat het eindelijk in de menigvuldige gangen als wegsterft.

Het is evenwel niet alleen op deze wijze, dat de bergwerker alhier der rots hare rijkdommen ontwoekert; ook het vuur maakt hij in deze onderaardsche gewelven dienstbaar, om zijn doel te bereiken. Op verschillende plaatsen vonden wij zeer groote houtstapels tegen de wanden der rots opgestapeld. Onze geleider gaf ons een paar barstachtige latten of stokken, van welker uiteinden eenige spaanders afhingen, die wij bij onze lampen aanstaken, en zoo brandende op een paar plaatsen tusschen den opgezetten houtstapel staken. Weldra vatte dezelve vlam, en een verschrikkelijk vuur ontbrandde er in de duistere groeven. De roode vlammen klommen tot aan het gewelf, en verspreidden zich staag meer en meer naar alle zijden. Het flaauwe licht van onze lampen werd ras door den helderen vuurgloed ver-

(*) Uit de Reisverhalen der HH. WICHERS en GLEUNS JR *Gron.* OOMKENS, 1839. Zie het verslag deswege op de 4de blz. van dit N°.

AMSTERDAM 20 Nov. Na in het vorig nommer van den *Avondbode* aan onze lezers den korten inhoud der processen-verbaal van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, nopens de begrootingswetten voor 1840, te hebben doen kennen, zien wij ons in staat gesteld, op dit belangrijk onderwerp breedvoeriger terug te komen, en daaromtrent hoofdstuksgewijze nog de navolgende bijzonderheden mede te deelen.

Het eerste hoofdstuk: Huis des Konings, uitgetrokken op *f* 1,425,000, heeft tot geene aanmerkingen aanleiding gegeven.

Omtrent het tweede hoofdstuk: de secretarie van Staat en de hooge collegiën, uitgetrokken op *f* 534,100, heeft men, vrij algemeen, inzonderheid aangedrongen op eene herziening van de wet van 21 Junij 1820, betreffende de algemeene Rekenkamer.

Men beschouwt de Rekenkamer eensdeels als grondwettig den meest hechten waarborg eener behoorlijke contrôle aanbiedende, maar anderdeels als zoodanig van het doel der instelling afgeweken, dat, indien daarin niet wordt voorzien, de hier uitgetrokken duizenden slechts als eene verkwisting van gelden te beschouwen zijn. De meerderheid eener andere afdeeling verlangde, dat door de Algemeene Rekenkamer niet alle rijksuitgaven, maar bepaaldelijk ook alle ontvangsten worden geverifiëerd; dat aan dezelve het toezigt en de zorg worde opgedragen, dat geene uitgaven voor het Rijk worden gedaan, buiten de bewilliging van de Staten-Generaal, dat alle baten van het Rijk, hetzij dezelve uit belastingen, hetzij uit de Overzeesche geldmiddelen, hetzij uit welken hoofde ook, mogten voortvloeijen, behoorlijk worden verantwoord; daar hierdoor alleen het doel dezer instelling, overeenkomstig de bepalingen van de grondwet, kan worden bereikt. Eene andere afdeeling wederom oordeelde mede, dat het van uiterste gewigt is, ten spoedigste, door nadere wettelijke bepalingen aan de Rekenkamer eene doelmatige en voor de stipte naleving der begrootingen voldoende inrigting te geven, en betoogde daaromtrent, dat hare instelling boven al onafhankelijk moet zijn, en hare leden voor levenslang worden aangesteld, dat het getal derzelven niet te zeer beperkt moet zijn, en de bezoldiging, overeenkomstig het belang der zaak, bij de wet worden geregeld, terwijl eindelijk de creatie van eenen vasten voorzitter als nuttig en noodzakelijk wordt beschouwd.

Het derde hoofdstuk: Departement van Buitenlandsche Zaken, uitgetrokken op eene somma van *f* 831,600 heeft schier tot dezelfde aanmerkingen als in vroegere jaren aanleiding gegeven, en men betreurde, dat ook ten opzigte onzer Buitenlandsche aangelegenheden, in weêrwil van den meer rustigen gang, dien wij thans kunnen gaan, en bij de behoefte om alles te bezuinigen, ook hier eene neiging tot vermeerdering van uitgaven doorstraalt. De eerste afdeeling besefte volkomen, dat de regeling van zoo vele betwiste aangelegenheden, als welke wij met België hebben, het wenschelijk maakt, om ginds een' uitstekenden hoog ambtenaar te hebben; maar terwijl zij hoopt, dat men deze missie ter gelegener tijd zal verminderen, uit zij het verlangen om onze diplomatieke betrekkingen door min bezoldigde ministers-residenten te doen voorstaan. De Eerste en Vierde afdeelingen hebben den wensch aan den dag gelegd, dat thans geene personen, oorspronkelijk tot eene nu vreemde natie behoorende (Belgen), in diplomatieke betrekkingen worden behouden, ten zij aan hen, op eene wettige wijze, de regten van Nederlander zullen zijn toegekend geworden.

Eindelijk heeft men nog inlichtingen verlangd omtrent de vermeerderingen, welke voor het gezantschap van Groot-Brittanië ad *f* 1,000, dat van Sardinië ad *f* 5,000 en van het consulaat van Zwitserland ad *f* 1,800, aangevraagd worden.

Ten aanzien der 4de afdeeling van dit departement, kosten, namelijk, van de Nationale Nijverheid, heeft de tweede afdeeling eenparig den wensch geuit, (waarin ook, onder anderen, door de vierde afdeeling is gedeeld,) dat deze kosten onder een afzonderlijk hoofdstuk mogten gebragt worden, opdat de post van uitgaven tot *f* 240,000 zal bepaald blijven; terwijl dezelve nu uit andere gedeelten van dit ruim gesubsidiëerd hoofdstuk kan verhoogd worden. De vierde afdeeling heeft zich nog, omtrent die materie, stellig verklaard, tegen de zoogenaamde ondersteuning van sommige takken van nijverheid uit 's lands kas te putten, en verlangd, dat de hier uitgetrokken post te dien opzigte verminderd worde; zij gelooft, dat die ondersteuning dikwijls te ver is uitgebreid, voedsel aan gewaagde ondernemingen heeft gegeven, en de voorbeelden niet zeldzaam zijn, dat, van de verstrekte ondersteuningen, hoewel, onder zeer gering bezwaar voor den begunstigde verleend, nimmer iets aan den lande is terug gekomen.

Betreffende het vierde hoofdstuk, departement van Justitie, geraamd op *f* 1,468,000 is in de eerste afdeeling door vier leden aangemerkt, dat, vermits de organisatie van het Hoog-Militair Geregtshof, ten gevolge der wet, voorschrijft, om er drie regtsgeleerden bij aan te stellen, zij de daadwerkelijke verklaring niet bevroeden een lid minder te benoemen; daar dit trouwens volgt uit de ad *f* 3,000 verlaagde som, naardien dezelve bezwaarlijk op de andere ter dezer plaatse uitgetrokken gelden kunnen gevonden worden. Zijn de drie bedoelde regtsgeleerden, blijkens de ondervinding, overbodig, dan is men van oordeel, dat de wet verandering diende te ondergaan.

Ten aanzien van dit hoofdstuk heeft de derde afdeeling verklaard, dat zij geene reden vond, waarom in de gewone omstandigheden aan de directeuren van policie te Amsterdam, 's Gravenhage en Rotterdam eene toelage uit 's Rijks kas zouden behooren verstrekt te worden, terwijl de tractementen van die ambtenaren elders uitsluitend komen ten laste van de steden.

De ondervinding van het laatste jaar het bewijs hebbende opgeleverd, dat in sommige arrondissementen het griffiewerk bij de regtbanken niet door één' griffier en één' substituut-griffier kan worden verrigt, zoo wenscht die afdeeling, dat door de wet het getal dier ambtenaren worde vermeerderd, bij die regtbanken, waar zulks noodzakelijk is. Ten einde hierdoor de reeds hooge kosten van het justitie-wezen niet te vermeerderen, meent men, dat het getal substituten-griffier, bij alle de hoven, (uitgezonderd bij Holland) van twee tot een zoude kunnen teruggebragt worden. Die afdeeling wenschte tevens, dat de vestiging van een geregtshof in Noord-Holland, ter vervanging van de bestaande criminele regtbank, door de Hooge Regering bepaaldelijk in overweging worde genomen; zij meent, dat het aanzienlijk Noord-Holland hierop regtmatige aanspraak kan maken, en dat de ondervinding van het afgeloopen jaar duidelijk het wenschelijke hiervan heeft doen zien.

De vierde afdeeling heeft omtrent het Departement van Justitie aangemerkt, dat de aanzienlijke kosten van het Hoog-Militair Geregtshof op deze afdeeling voorkomende, en de overweging, dat zoodanige instelling, als het Hoog-Militair geregtshof hier te lande is, in andere Rijken geheel is onbekend, aan eenige leden de bedenking deed opperen, of, bij de aanstaande herziening onzer instellingen, niet in ernstige consideratie behoort genomen te worden, in hoe verre, door de suppressie van dit hof, met behoud echter van de revisie der vonnissen van de krijgsraden, op eene andere wijze te regelen, eene belangrijke bezuiniging zoude kunnen ingevoerd worden. Deze bedenking is echter door andere leden bestreden, die verklaarden, het bestaan van het Hoog-Militair geregtshof allezins nuttig en noodzakelijk te keuren.

Eenige leden der afdeeling uitten bij dit hoofdstuk hun verlangen, dat jaarlijks aan de Staten-Generaal zullen worden overgelegd, volledige tabellen aanwijzende het getal der zaken, welke bij de hoven, regtbanken en kantongeregten, zoo ten civiele, criminele, als ten correctionele zullen zijn behandeld geworden; zij gelooven, dat dergelijke opgaven, ook in andere landen met vrucht ingevoerd, allezins noodig zijn, om met kennis van zaken over de doelmatigheid onzer regterlijke instellingen en over den geheelen loop der justitie te kunnen oordeelen. Ook verlangt men de lijst der verleende dispensatiën.

Nopens het vijfde hoofdstuk, Departement van Binnenlandsche Zaken, uitgetrokken op eene somma van *f* 3,222,900, heeft men mede betreurd, in dit departement eene neiging tot verhooging van uitgaven te bespeuren, en daaromtrent vele speciale aanmerkingen voorgedragen.

Eenige leden zijn teruggekomen op de aanmerking, dat er te vele hoogescholen in en voor ons land zijn, en het vrij wat bevorderlijker voor de wetenschap zoude zijn, indien men, bij een minder getal, eenige uitstekende professoren door hoogere toelagen kon verwerven. Eene andere afdeeling echter, den bloei en luister van het hooger onderwijs op duren prijs stellende, gelooft, dat de bestaande hoogescholen behooren behouden te worden; zij zoude echter tevens van oordeel zijn, dat het allezins met gronden van billijkheid konde stroken, indien aan de provinciën, binnen welke die geleerde instellingen zich bevinden, en bijzonder aan de steden, die zich in het bezit zien der voordeelen, welke zij aan de ingezetenen aanbrengen", een gedeelte van den last werd overgedragen.

De tweede afdeeling heeft omtrent dit hoofdstuk betoogd, hetgeen door sommige andere afdeelingen mede is aangemerkt, dat de bijzonderheden van dit hoofdstuk weder in het oog doen vallen, de weinige zuinigheid, welke betracht, en de steeds plaats hebbende verhooging, welke in onze uitgaven wordt voorgedragen; ook blijkbaar daaruit, dat de kosten der provinciale besturen, niettegenstaande de verminderingen ad *f* 2,620, welke de militie-commissarissen en militieraden hebben kunnen ondergaan, weder *f* 2,455 meerder dan in 1839, en de ramingen der tot wetenschappelijke inrigtingen behoorende afdeelingen gezamenlijk weder zijn verhoogd met *f* 13,360. Waren de geldmiddelen ruim, dan verklaarden de leden dier afdeeling, dat zij zich niet tegen eene onbekrompen bescherming en verheffing van kunsten en wetenschappen verzetten; slechts een lid der afdeeling is van oordeel, dat in dezen niet te mild wordt te werk gegaan.

De derde afdeeling heeft nopens dit hoofdstuk, onder anderen, betoogd, dat de afdeeling zich niet zonder grond had gevleid, dat de veranderde staatkundige omstandigheden van belangrijken invloed zouden geweest zijn op de uitgaven van het binnenlandsch bestuur, omdat de buitengewone omstandigheden na het jaar 1830 noodwendig de werkzaamheden, zoo wel bij het departement als bij de provinciale besturen, vooral ten aanzien van militie en schutterijen, hadden vermeerderd. Met leedwezen echter ziet zich die afdeeling in hare verwachting teleur gesteld, daar in alle de provinciën, uitgezonderd in Noord-Braband en Noord-Holland, zelfs de bureau- en locaalbehoeften zijn verhoogd, en in Noord-Braband en Overijssel voor reis- en verblijfkosten, in Noord-Holland en Groningen voor militie-commissarissen en militie-raden hoogere sommen zijn uitgetrokken.

Vier leden dezer afdeeling blijven zich verzetten tegen de voldoening uit 's Rijks schatkist van tractementen van ambtenaren, intermediair, tusschen het provinciaal bestuur en de gemeentebesturen in sommige gewesten; terwijl door sommige leden wordt aangedrongen op eene herziening der wetten op de militie en schutterijen, werd de vraag geopperd, of zij, aan wie, krachtens de tijdelijke wetten, tijdelijke vrijstellingen zijn verleend, en dus, volgens de wet van 8 Januarij 1817, nader voor de militieraden zullen moeten verschijnen, op dezelfde vrijstelling kunnen aanspraak maken.

Men oordeelde tevens, dat de organisatie van den waterstaat veel te kostbaar is, niet alleen, omdat de tractementen, reis- en verblijfkosten, ten laste van het rijk, veel te hoog zijn, maar ook, omdat het personeel te groot is. Ten aanzien van het laatste, beroept men zich op het personeel, hetwelk in 1820 bestond, en den overgang van een aantal waterstaatswerken van het rijk ten laste van de provinciën, in 1821. De afdeeling vraagt tevens bepaalde opgave, voor welke groote communicatiën de over 1840 uitgetrokken som van *f* 200,000 is bestemd.

Het heeft bij deze en andere afdeelingen verwondering opgewekt, dat de kosten van de gevangenissen zoo veel in eens zijn vermeerderd; indien men toch geene aanzienlijke vermindering kon vooruit zien, had die afdeeling niet verwacht, dat, terwijl in 1835 de post voor de gevangenissen is verminderd, door eene tegemoetkoming in de verplegingskosten der gevangenen, te vinden uit het fonds, waarin verzameld wordt de inhouding op hetgeen door de gevangenen wordt verdiend, die vermindering had kunnen blijven stand grijpen.

De vierde afdeeling heeft, onder anderen, omtrent dit hoofdstuk, als eene bedenking, welke van eene generale toepassing op bijna alle departementen van algemeen bestuur te maken is, vermeend in het midden te moeten brengen, dat het getal der mindere ambtenaren bij de ministeriën te groot is; dat de afval van België hierin niet die vermindering gebragt heeft, welke het ophouden van alle bemoeijing omtrent die gewesten ten gevolge had moeten hebben, en dat ook de terugkeering van het vaderland uit den staat van spanning, waaronder hetzelve nu 10 jaren zuchtte, hierop veel invloed moet hebben. De afdeeling is van gevoelen, dat de bezuinigingen niet moeten gezocht worden in het gestreng inkorten der bezoldigingen van de mindere ambtenaren, die nu reeds moeite hebben op eene fatsoenlijke wijze rond te komen, doch in het beperken van het getal dier ambtenaren tot de strikt noodzakelijke behoefte.

Met betrekking tot de kosten der provinciale besturen, heeft die afdeeling gemeend in overweging te moeten geven, of dienaangaande in de ... geene bezuinigingen zouden kunnen worden ingevoerd.

De vermeerdering met *f* 100,000 ter voortzetting der groote co[...] catiën heeft algemeen bijval in die afdeeling gevonden. Ter dezer g[...] heid is de noodzakelijkheid weder ter sprake gekomen der wedero[...] van het plan, reeds in den jare 1829 tot zekere mate van rijpheid [...] derd, en naar hetwelk een straatweg van 's Bosch tot aan de gren[...] Utrecht zoude zijn aangelegd geworden. Men oordeelt de uitvoering [...] voornemen, vooral nu de eerstgemelde stad weder eene onzer grensv[...] geworden is, uit een strategisch oogpunt zeer noodzakelijk, en men vestig[...] de aandacht der Regering des te gereeder, daar de provinciale a[...] getoond heeft allezins het belang der zaak te gevoelen, en genegen [...] haar door bijdragen uit de geldmiddelen der provincie te ondersteun[...] zij welligt hiertoe thans even bereid zou gevonden worden.

Het 6de hoofdstuk: De zaken der Hervormde Kerk, uitgetrokken o[...] somma van *f* 1,391,200, heeft tot weinige bedenkingen aanleidi[...] geven. Eenige leden der tweede afdeeling wenschten, de ook ste[...] plaats hebbende vermeerderingen, welke nu weder *f* 17,700 bed[...] gestaakt te zien. Vele leden der vierde afdeeling hebben hunne goed[...] ten volle gehecht, dat de onderstandgelden tot opbouw of herstel va[...] ken en pastorijen verhoogd waren; daar zeker de behoeften van [...] meenten eenige toelage, tot behoud hunner bouwvallige kerken, d[...] gebieden. Een lid dier afdeeling bleef zijnen vroegeren wensch he[...] dat de beide eerediensten geene afzonderlijke departementen van a[...] bestuur zullen blijven uitmaken, maar onder de bemoeijingen van [...] partement van Binnenlandsche Zaken gebragt worden.

Het 7de hoofdstuk: De zaken van de Roomsch Katholijke ere[...] uitgetrokken op *f* 400,000, heeft schier geene stof tot bedenkingen g[...] Eenige leden der vijfde afdeeling hebben alleen de aanmerking ge[...] dat, voor onderstands gelden, ten behoeve van R. K. Kerken, word[...] gedragen *f* 4,930, welke som hun niet te hoog voorkomt; daar [...] tusschen gedurig leest, dat er veel meer aanzienlijke subsidiën word[...] leend, verlangen zij te weten, van waar de fondsen daartoe komen[...]

Ten aanzien van het 8ste hoofdstuk, departement van Marine, [...] op eene somma van *f* 5,250,000, berusten de meeste afdeelingen [...] nog in de hoofdsom voor Marine uitgetrokken. Drie leden kunnen o[...] keuren, dat dit belangrijk onderwerp, waarbij de koloniën, de ha[...] 's lands welvaren zulk een innig belang hebben, en dat in het naauwste [...] staat met de eer en den roem der Natie, naar verhouding met dat van Oo[...] den achtergrond wordt gesteld. De leden dezer afdeelingen stemmen [...] boven overeen, dat vele gelden voor dit departement min doelmatig [...] besteed, daar men, bij eene omslagtige en kostbare administratie, [...] schepen en matrozen in werkelijke dienst heeft.

De vijfde afdeeling maakt, met betrekking tot de som, voor dit [...] stuk aangevraagd, de aanmerking, dat, hoezeer wel het cijfer d[...] minder is, dan in vroegere jaren, het gewoon en buitengewoon bij el[...] genomen, het hoofdstuk zelf eene aanzienlijke verhooging heeft onder[...]

De afdeeling is verre verwijderd van het denkbeeld, om aan dit be[...] gedeelte van de publieke dienst, hetwelk in de laatste jaren zoo vel[...] sten aan het Vaderland heeft bewezen, en waartoe bij behoord hee[...] de eer van Neêrlands vlag zoo roemrijk heeft gehandhaafd, niet in [...] stellen daarin voort te gaan, en, des noods, handel en scheepvaart [...] schermen; doch zij vermeent, dat de in dezen gevraagde sommen, [...] tegenwoordigen stand van zaken, voor vele vermindering vatbaar zijn [...] onder anderen, de vermindering der drie maritime etablissementen.

Het negende hoofdstuk: Departement van Financiën, uitgetrokken [...] tionale Schuld ad *f* 21,458,205, en *B.* kosten van het departement en [...] administratiën, pensioenen, enz., ad *f* 6,111,795; totaal *f* 27,570[...] heeft tot onderscheidene beschouwingen aanleiding gegeven, en, [...] *hetgeen wij reeds in een groot gedeelte van de oplage van ons vor[...] mer hebben medegedeeld*, is uit de processen-verbaal hoofdzakelijk [...] dit hoofdstuk geresulteerd, dat van de eerste afdeeling ten aanzien [...] tweede onderdeel van dit hoofdstuk, alle leden onaangenaam w[...] troffen door de verbazende verhooging; zij kunnen bezwaarlijk in [...] berusten, waartegen reeds vroeger zoo herhaaldelijk aanmerkingen [...] gemaakt, en welke nu zoo onmatig worden opgevoerd. Die afde[...] zoekt tevens inlichting nopens de remissie en schadevergoeding, we[...] de, ter zake der defensie van Noord-Braband geïnundeerde la[...] toegekend; daar, volgens loopende geruchten, alle uitbetaling hie[...] aan de belanghebbenden, bijv. om 's Bosch, is geweigerd.

Sommige leden dier afdeeling achten het noodzakelijk, de wet op [...] te verbeteren, althans om dezelve beter in overeenstemming te breng[...] de nieuwe wetboeken; terwijl drie leden dezelve wenschten afgeschaft te [...]

Ook de tweede afdeeling heeft op letter B van dit hoofdstuk met [...] zen de vermeerdering met ruim *f* 624,000 gezien van de som der af[...] pensioenen, wachtgelden, enz. Men verzocht voorts weder de lijst [...] pensioenen, wachtgelden, tractementen boven de *f* 500, alsmede sp[...] opgave der alzoo aan België uitbetaald wordende gelden; terwijl men [...] nogmaals meende te moeten aandringen op eene nieuwe wet op het [...] der paardenposterijen.

De derde afdeeling, welke zich mede tegen de verhooging der pen[...] en afloopende betalingen verklaarde, heeft berekend, dat de schatki[...] 1840 voor pensioenen en afloopende betalingen zal bezwaard word[...] meer dan drie millioenen, en zulks niettegenstaande de daarstelling [...] een pensioenfonds voor burgerlijke ambtenaren de hoop opleverde, [...] schatkist te dien aanzien zou verligt worden. Die afdeeling betwistte [...] dat, ten gevolge van de organisatie der regterlijke magt, van de ve[...] deringen in de armee, pensioenen en wachtgelden hebben moeten toe[...] worden; dan zij vermeende de vrees niet te mogen verbergen, dat in [...] met eene mildheid is gehandeld, welke weinig overeenkomt met den [...] van 's Lands Financiën; en men dan ook niet genoeg bij de Regering [...] aandringen, om ten deze zuinigheid te behartigen. Die afdeeling [...] verder, niet alleen mededeeling van de lijst der pensioenen en wacht[...] maar bepaaldelijk van die, welke de voorgedragen vermeerdering [...] *f* 624,147,70 daarstellen.

Die afdeeling heeft wijders met leedwezen opgemerkt, dat de kosten [...] administratie en perceptie der directe belastingen, in- en uitgaande [...] en accijnsen weder zoo aanzienlijk zijn vermeerderd; zij vermeende o[...]

---

duisterd, en de flikkerende vlammen verlichtten de donkere groeven op eene onbeschrijfelijke en waarlijk ontzettende wijze. De rotsmassa werd weldra gloeijend heet, en met een schrikkelijk geraas rolden stukken bij stukken naar beneden. Het knetteren der vlammen, het scheuren en barsten en naar beneden storten der stukken rots wisselden elkander bestendig af, of liever, smolten met elkander, op eene vreeselijke wijze, zamen, en zouden onze stemmen verdoofd hebben om te spreken; doch wij zaten stom en als in ons zelven verdiept op eenige groote steenklompen neder, en zwijgend zagen wij dit schrikkelijk verheven, dit voor ons zoo ontzettend prachtig tooneel aan. Toen het vuur echter met de felste woede en van alle kanten in vollen gloed brandde, riep onze geleider ons op, en voerde ons naar eene plaats, waar wij in de verte, tusschen en over de ruwe tot steun der groeven staan gebleven steenmassen, in den hevigen vuurpoel zagen, terwijl ontzettende massen donker rood gekleurde dampwolken rusteloos boven denzelven heen en weder dreven. Dit gezigt was inderdaad ontzettend, en onwillekeurig kwam bij allen het denkbeeld op aan eene onderaardsche hel, aan den vuurpoel, dien de eenvoudige mensch zich voorstelt, om den ongelukkigen zondaar, tot straf zijner overtredingen, te pijnigen, van de akelige plaats, waar de booze zijnen troon zoude gevestigd hebben. Zoo moeten zich de Ouden de verblijfplaats van VULCAAN hebben voorgesteld, als hij met de Cyclopen in de ingewanden van den *Etna* bezig is, om nieuwe vuurstroomen uit den krater des bergs te doen omhoog stijgen. Het vallen der grootere en kleinere steenbrokken duurde bij aanhoudendheid voort. De straks nog onaanzienlijke, ruwe en donkere rotswanden schitterden als met den glans van tallooze edelgesteenten. Langzamerhand vermeerderde zich de hitte. Op de plaats, waar wij eerst gezeten hadden, was het niet meer uit te houden. Dikke zwaveldampen verpestten de lucht en benaauwden de borst. Met ieder oogenblik werd de ademhaling moeijelijker, en wij, minder aan deze benaauwende heete en verstikkende lucht gewoon, dan de bergwerkers, moesten ons ijlings haasten, om ons van de plaats van den brand te verwijderen.

Is het te verwonderen, dat ons hier de krachtige verzen van den grooten dichter van den *Ondergang der eerste Wareld* voor den geest kwamen, waarin hij het verblijf schildert van den dwingeland der aarde?

In 't middelpunt der aard, in onverstoorbre nacht
Van tastbre dampen, die, uit gisting voortgebracht,
Met stinkend luchtmoeras haar holle buik doordringen,
De borst benaauwen en den gorgel samenwringen,
En vlammen scheppen, maar verschroeijend, zonder schijn,
Doch blaakrend voor 't gevoel met onverdraagbre pijn;
Daar 't oog bij eigen licht, in 't duister uitgeschoten,
De jamm'ren scheemrend raamt, hier stroomende uitgegoten.
Daar, in dat ijslijk hol, heeft s' aardrijks dwingeland,
Hier neêrgebliksemd, zijn afgrijsbren throon geplant.

De *Schacht*, waardoor wij naar beneden gedaald waren, konden wij langs denzelfden weg niet weder bereiken; de heete lucht en dikke zwaveldampen maakten zulks onmogelijk. Wij moesten dus eenen anderen weg kiezen, en kwamen alzoo op eene plaats, waar eene week te voren eene dergelijke branding had plaats gehad, hetwelk nog aan de benaauwde en heete lucht zeer goed merkbaar was. Deze brandingen hebben namelijk alleen des Zaturdags morgens plaats, ten einde de groeve, gedurende den namiddag — want des Zaturdags namiddags arbeidt de bergwerker niet — alsmede op den volgenden dag, tijd te geven, om eenigzins af te koelen. Gedurende acht uren blijft zulk een houtstapel branden, en niet minder dan 18—20 zoodanige houtstapels worden tegelijk ontstoken. Ieder vuur bevat meer dan twee cubiek ellen hout, zoodat er jaarlijks ver over de twee duizend cubiek ellen hout verbrand worden.

Honderd en zestig personen waren, naar het zeggen van den Berggezworene, in deze mijnen bezig, die alzoo een groot deel van hun leven in deze sombere onderaardsche gewesten moeten slijten. Bij het kwijnende schijnsel van het kunstlicht, en verstoken van het vrolijke licht der zon, brengen zij hun eentoonig leven hier vrolijk en tevreden door, op dezelfde plaats, waar velen bij hun werk den dood gevonden hebben, en niettegenstaande zij aan hetzelfde gevaar bloot staan. Eene verschrikkelijke instorting toch verwoestte, vóór eene reeks van jaren, verscheidene *Schachten*, en deed honderden der nijverige arbeiders op eene akelige wijze onder de zamengestorte rotsbrokken omkomen. Binnen één uur was het werk van jaren niet alleen vernietigd; maar, wat meer zegt, weenden vier honderd ongelukkige weduwen, om het verlies van hare zoo jammerlijk omgekomen echtgenooten. [...] tegenstaande er sedert dien tijd meerdere ongelukken hebben plaats [...] het nakroost blijft even gretig de schatten aan de aarde ontwoeker[...] verrigt onbezorgd dezelfde werkzaamheden, die menig een' der voor[...] het leven kostten. Doch klieft ook niet de koene zeeman gerust de g[...] in welke vele zijner dierbaarste vrienden en betrekkingen zijn verzwol[...] Strijdt niet de moedige krijgsman rustig voor haardstede en altaren, [...] Vaderland en Vrijheid, al kostte zoodanig een strijd zijnen vaderen het [...] Van der jeugd af aan gewoon aan dien stand, gevoelen de bergwerk[...] de diepe groeve, en de zeeman op de onzekere wateren, zich even [...] als ieder ander, die op den vasten bodem der aarde zijn bestaan [...] Overal kan hem een ongeluk treffen, maar overal kan hij ook h[...] worden, en het geloof, dat eene hoogere hand het lot der mensch[...] stuurt, huisvest zoowel in het hart van den ruwen, als in dat v[...] meer beschaafden mensch, zoowel in het binnenste van den eenvo[...] werkman, als in dat van den verstandelijk ontwikkelden wijsgeer. [...] gelooven aan een hooger Wezen, en waar dit geloof gevestigd is, [...] vindt men ook gevoel van afhankelijkheid aan, en een meer of min [...] tigd vertrouwen op dat Wezen.

Langs denzelfden langen, onderaardschen weg, die ons naar de ei[...] metaalgroeven geleid had, keerden wij naar de *Schacht*, waarin wij [...] nedergedaald, terug, en klommen op gelijke wijze tegen de steile [...] weder naar boven. Ten tweedemale zagen wij nu, als ware het, [...] den dag aanbreken, daar wij uit de donkere groeven weder in het [...] schijnsel der alles bezielende zon terugkeerden. Zij had haren hoogsten [...] nog niet bereikt; en terwijl geen enkel wolkje den helderen hemel bedekte [...] hulde zij het bergachtige landschap in eene zee van licht. Vrij weidde [...] oog langs berg en dal, en dit ruime uitzigt trof ons nu zooveel te m[...] daar het gezigt, nog eenige oogenblikken te voren, binnen de enge en du[...] tere rotswanden bepaald was. Ons in het heerlijke schijnsel van de on[...] putbare bron des lichts vermakende, gevoelden wij zoo regt levendig, [...] het mogelijk kan zijn, dat de min ontwikkelde, de in verstandelijke [...] schaving achtergeblevene, maar toch met gevoel bezielde mensch haar [...] een hooger Wezen beschouwt; en voor den zegen, dien hij van haar [...] vangt, eerbiedig haar zijne hulde biedt.

en van vervolging en proceskosten, gelijk mede de premiën van aan-, behooren bestreden te worden uit de opbrengst der boeten en verklaringen; zij wenschte eene vermindering in de uitgaven van materieel der maten en gewigten, en heeft hare verwondering betuigd verhooging van ongeveer ƒ 8,000 voor het papier van het kleinzegel, de opbrengst van het zegel niet in die verhouding is vermeerderd, prijs van het papier ook niet duurder is geworden.

4de afdeeling heeft men, omtrent het 1ste onderdeel van dit hoofd- gevraagd, of het kapitaal, hier genoemd, van ƒ 772,1?2,400 het uitmaakt der beide grootboeken, (het Amsterdamsche en Brusselsche) pCt. schuld; men verlangt tevens het juiste montant van het Brus- grootboek te kennen, waarvan de interessen dan ook zeker, in de plaats, in computatie moeten komen der 5 millioen, door de Belgen ldigd.

ge leden, die steeds het gevoelen aankleefden, dat de aftrek van het aand Belgisch aandeel niet uitsluitend op de 2½ pCt. schuld moet n, hoewel in dit gevoelen volhardende, willen echter erkennen, dat gegeven omstandigheden, en voor het jaar 1840, in hetwelk zij de deswege bestaande onzekerheid opgeheven, en deze teedere zaak geregeld te zien, deze aftrek het gevoegelijkst op de 2½ pCt. schuld bragt worden, zonder eenige prejudicie van het regt der houders der schulden.

afdeeling, welke verder mede de opheffing van het Amort.-Syndicaat gde, (om redenen, door ons vroeger vermeld,) wilde hare hoop niet gen, dat beraadslagingen over dit onderwerp mede in den kring der aamheden van de bedoelde financiële commissie zullen liggen.

n opzigte van de bij de begrooting uitgetrokken toelage van 2½ mil- bragt een der leden het denkbeeld in het midden, of het in de lijke omstandigheden des oogenbliks, en bij de hoogte der begrooting, noodig was, deze toelage voor de geheele som, bij de wet als dotatie emd, hier te brengen; hij merkte aan, dat, blijkens den staat des rtisatie-Syndicaats van 1829, hetzelve reeds in het bezit is van ƒ 2,072,800 kansbilletten, voor 1840 uitgeloot, zoodat ter effectuëring der over- ing van ƒ 5.000,000, kapitaal 2½ pCt. Werk. Schuld, slechts de koop van een kapitaal van ƒ 2,927,200 benoodigd is; en hij oordeelde, men dus met de toekenning eener som, groot genoeg tot aankoop van gd kapitaal, voor de behoefte op dit punt voldoende zoude gezorgd hen; eene som van ƒ 1,500,000 scheen hem dus genoegzaam, terwijl dan de aanduiding van dezen post, bij de berekening der begrooting, s wilde gesteld zien: *Tot verzekering van den jaarlijkschen overgang Werkelijke Schuld bij de uitgelootte Kansbilletten over* 1840, *de som* ƒ 1,500,000.

ijf leden deelden dit gevoelen, terwijl vier van gedachte waren, dat, lang het Amortisatie Syndicaat op den ouden voet in wezen blijft, die lling in hare regten tot het bekomen der geheele toelage, op de repa- en eener wet gegrond, niet moest verkort worden; zij bragten in het den, dat bij vroegere begrootingen het weglaten der dotatie door hen s was afgekeurd, en zij zoo zeer overtuigd waren van de noodzakelijk- tot ondersteuning dezer instelling, bij de aanspraak van den heer mi- er geenszins verbloemd, dat zij vermeenden, de geheele toelage niet te nen weigeren. — Een lid eindelijk beschouwt de opruiming van het ortisatie Syndicaat thans van eene zoo onvermijdelijke noodzakelijkheid, al na hetgeen de heer minister nu weder heeft te kennen gegeven, dat moeijelijk kan besluiten, de gewone huishouding van den staat met deze n van ƒ 2,500,000 voor 1840 te belasten; hij kan zich de mogelijkheid rstellen, dat het Syndicaat bij liquidatie ongunstiger resultaten zal op- eren, dan men vroeger gewacht heeft, en hierin nadere voorzieningen len moeten genomen worden; doch vermeende, dat deze dan ook een de aan de zaak zullen moeten maken, terwijl het nu verleenen der do- ie, naar zijn oordeel, de opheffing nog weder een jaar in den weg zoude nnen staan.

Wat het onderdeel B. van dit departement betreft, heeft die afdeeling oofdzakelijk in de bedenkingen der vroegere afdeelingen gedeeld, en bij beraadslaging over de kosten van het muntwezen, haar verlangen aan den ag gelegd, ten einde eenige inlichting te ontvangen, nopens de vordering, elke de uitvoering der wet op het muntwezen, in de vorige zitting aange- omen, gemaakt heeft; zij herinnert zich, dat er toen van de uitbreiding er muntkracht, en van het hiertoe aanschaffen van werktuigen gesproken ; zij verwondert zich deswege op de begrooting niets te vinden, en alleen ermeerdering op te letten bij de posten voor de geëmploijeerden in het munthuis.

Eenige leden verklaren, dat de hand over hand toenemende verslechting onzer munt, in de verwachting, dat de Regering met den meesten spoed de et in werking zoude brengen, hen over menig bezwaar had doen heen- stappen, en haar aannemen; dat zij bij de overtuiging, dat de schandelijke ldsnoeijing bleef voortduren, meer en meer op de eindelijke stuiting van t kwaad moeten blijven aanhouden; alle de leden dier afdeeling deelden deze overtuiging, en voegden hierbij hunne stem tot aandrang.

De vijfde afdeeling heeft zich, wat betreft de opruiming van het Syndi- aat, vereenigd, met hetgeen daaromtrent in de overige afdeelingen is aangemerkt.

De kosten voor het departement van Oorlog, geraamd op eene somma van ƒ ?,191,500, hebben (zoo als wij mede reeds vroeger vermeld hebben), al- gemeen bezwaren, nopens de hoogte van dit bedrag, doen opgaan. De 1ste afdeeling heeft daaromtrent aangemerkt, dat de hier uitgetrokken cijfers van zoodanigen aard zijn, dat, al wilde men dezelve als voorbijgaande cre- dieten beschouwen, toch geen der leden kan berusten in eene zoo aan- merkelijke verhooging van hetgeen sedert 1830 als gewoon werd uitgetrok- ken; van een gewoon, dat, ofschoon ruim drie millioen lager dan deze aanvraag, steeds door zoo velen als te hoog werd beschouwd. Men vond te meer bezwaar in deze som, omdat de minister scheen aan te duiden, dat men eene behoefte van ruim 14 millioen, dat is slechts ruim 4 millioen minder dan tijdens de vereeniging met België, als basis voor de toekomst wil- de bestendigen.

Het elfde hoofdstuk: Departement van Koloniën, geraamd op ƒ 94,300, heeft tot geene bedenkingen aanleiding gegeven.

De derde afdeeling, na de begrooting van uitgaven voor 1840 te hebben onderzocht, heeft vermeend aan de Regering te moeten kenbaar maken, dat het cijfer der begrooting ad ƒ 56,378,600, hetwelk eigenlijk nog, door de afgetrokken renten uit de Oost-Indische bezittingen moet vermeerderd worden met ƒ 5.600,000, en dus ƒ 61,973,600 bedraagt, haar met groote bezorgdheid vervult, en dat, indien toch al de hulpmiddelen uit de Over- zeesche bezittingen in staat mogten zijn, om in het volgende jaar de gewone middelen van het Rijk tot het benoodigde aan te vullen, er geen zekere waarborg bestaat, dat op den duur die bezittingen zulke aanzienlijke sommen zullen kunnen afwerpen; — dat geen enkele cent nog op de begrooting voorkomt tot aflossing van schulden, zoo dat ook in dezen geene vermin- dering van uitgaven is te wachten; — dat zelfs de in de treurigste oogenblik- ken voortgezette aflossing van de obligatiën ten laste van het Amortisatie- Syndicaat thans nog is onbeslist; dat de mogelijkheid daar is, dat, bij eene opheffing van het Syndicaat, hiertoe uit 's Rijks schatkist ondersteuning zal moeten verleend worden; en dat, wanneer men bij dit alles voegt de onvoorziene rampen, die het Vaderland kunnen teisteren, zonder dat er eenig middel overblijft, hierin te voorzien, dan de afdeeling zeker zou meenen haren pligt uit het oog te verliezen, wanneer zij niet herhaaldelijk en met nadruk de Hooge Regering smeekte, om, zonder verwijl, alles in het werk te stellen, hetgeen slechts eenigermate tot de vermindering van de uitgaven zoude kunnen strekken.

De leden dezer afdeeling wenschten hiertoe eenstemmig met de Regering hunne beste pogingen aan te wenden; niet dan ongaarne zouden zij hunne stem aan de begrooting weigeren: dan, zonder vermindering van het cijfer van uitgaven, zonder geheele openlegging van den staat van 's Rijks-Finan- ciën, zonder waarborgen voor het vervolg, verklaarden zij, dat het hun moei- jelijk zou vallen eene begrooting goed te keuren, waarvan het bedrag niet kan worden bestreden.

Ook hebben nog sommige leden de onvolledigheid der begrooting be- treurd, daar niet alle posten van ontvang en uitgaaf op de begrooting zouden zijn gebragt.

De vierde afdeeling, met uitzondering van vier leden, die hierop zich thans niet bepaald uitlaten konden, heeft te kennen gegeven, dat de ondervin- ding haar meer en meer de noodzakelijkheid heeft doen gevoelen, dat voor- taan de begrootingswetten niet meer bij één votum moeten aangenomen of verworpen worden; en zij verder oneindig meerdere specificatie, dan thans plaats heeft, bij de berekeningen der begrooting, verlangt.

## Beursprijzen der Effecten.

AMSTERDAM, 20 Nov. 4½ ure.

| OMSCHRIJVING DER EFFECTEN. | volg. de Socᵗ. tot nut des Obligatiehandels: van | tot | gebleven. | volgens de Effecten-Societeit. laagste | hoogste | gebleven. |
|---|---|---|---|---|---|---|
| NEDERL.... Werkelijke Schuld... à 2½ | 51¼ | ¼ | 9/16 | 51⅜ | 9/16 | 9/16 |
| Dito.............» 5 | 97¾ | 98¼ | 98 | 97 15/16 | 98 | » |
| Uitgestelde dito....» | ⅞ | 15/16 | 29/32 | 29/32 | » | » |
| Kansbiljetten......ƒ | 23½ | 24 | 23¾ | 23¾ | 13/16 | 13/16 |
| Amortisatie-Syndic..» 4½ | 92½ | ¾ | 11/16 | 92⅝ | ¾ | ¾ |
| Dito..............» 3½ | 76¾ | 77¼ | 77 | 77 | » | » |
| Handel-Maatschappij» 4½ | 161¾ | 162¾ | 162½ | 162 | ⅝ | ½ |
| Nieuwe dito.......» 4½ | » | » | » | » | » | » |
| Nieuwe dito 1837.» 4½ | » | » | » | » | » | » |
| Entrepôt-Dok......» 4½ | » | » | » | » | » | » |
| Oost-Ind. Leening..» 4 | » | » | » | » | » | » |
| Dito...»..........» 5 | 94½ | ¾ | ⅝ | 94⅜ | ⅝ | ⅝ |
| Aandeelen Kansb...» 4 | » | » | » | » | » | » |
| Spoorweg Haarlem.» | » | » | » | » | » | » |
| Aand. Rijn-Spoorw...» 4½ | 96¾ | 97¼ | 97 | 96⅞ | » | » |
| FRANKR. ...Inschrijving G. B...» 3 | » | » | » | » | » | » |
| ENGELAND.. Dito..............» 3 | » | » | » | » | » | » |
| SPANJE.....Leening *Ardoin's*....» 5 | 25 | ¼ | 5/16 | 25¼ | 7/16 | ¼ |
| Dito onbep. Stukk.» 5 | » | » | » | 23½ | » | » |
| Passive.............» | 7 | ¼ | 1/16 | 7 1/16 | » | » |
| Deferred............» | » | » | » | » | » | » |
| Fransche Uitgestelde» | 7½ | 8 | 7¾ | 7¾ | 13/16 | » |
| Engelsche dito...» | 7 | ¼ | ⅛ | » | » | » |
| PORTUGAL. Oblig. te Londen....» 3 | » | » | » | » | » | » |
| NAPELS.....Certific. bij *L.* & *B.*» 5 | » | » | » | » | » | » |
| Dito *Falc.* & *Co.*..» 5 | » | » | » | » | » | » |
| Dito te Londen....» 5 | » | [illegible] | » | » | » | » |
| Aandeelen *Tavoliere*» 3½ | » | » | » | » | » | » |
| Dito te Parijs....» 3½ | » | » | » | » | » | » |
| RUSLAND... *H.*&*C.* 1798, 1816.» 5 | 103 | ¼ | ⅛ | 103¼ | ⅜ | » |
| Dito 1828, 1829.» 5 | 103½ | ¾ | ⅝ | 103⅝ | » | » |
| Dito 1831, 1833.» 5 | 97½ | ¾ | ⅝ | 97⅝ | 11/16 | » |
| Oblig. te Londen....» 5 | » | » | » | » | » | » |
| Dito te Hamburg....» 5 | 102 | ½ | ¼ | » | » | » |
| Inschr. in Assign...» 6 | 67¼ | ½ | 7/16 | 67⅜ | » | » |
| Certific. van dito...» 6 | 67½ | ¾ | ⅝ | 67¾ | » | » |
| POLEN.....Aandeelen à fl. 300.» ƒ | » | » | » | » | » | » |
| Dito à fl. 500.» » | » | » | » | » | » | » |
| PRUISSEN.. Dito R. 50.» » | » | » | » | » | » | » |
| g. Londen 1830...» 4 | » | » | » | » | » | » |
| OOSTENR....Aandeelen à fl. 100.» ƒ | » | » | » | » | » | » |
| Dito à fl. 250.» » | » | » | » | » | » | » |
| Metaliek..........» 5 | 103 | ½ | ¼ | 103¼ | 5/16 | » |
| Dito..............» 3 | » | » | » | » | » | » |
| Dito..............» 2½ | » | » | » | » | » | » |
| Dito te Londen...» 5 | » | » | » | » | » | » |
| Weenerb. *Goll* & *Co.*..» 5 | » | » | » | » | » | » |
| Dito..............» 4 | » | » | » | » | » | » |
| N. Ween. Aand. fl. 500» ƒ | » | » | » | » | » | » |
| DENEMARK. Oblig. te Londen....» 3 | » | » | » | » | » | » |
| BRAZILIE . Dito dito.......» 5 | 73¾ | 74½ | 74 | 74 | ¼ | » |
| LOUISIANA. *Hope* & *Comp.*.....» 5 | » | » | » | » | » | » |
| DARMSTADT Aand. bij loting.....» ƒ | » | » | » | » | » | » |

### BEURSBERIGT.

In Integralen vertoonden zich heden eenige koopers kontant en op tijd, waardoor derzelver prijs zeer willig was en ⅛ hooger dan gisteren bleef; deze gunstiger stemming had ook op den stand der andere Binnenlandsche Fondsen eenen gunstigen invloed, en waren er voor meest allen mede hoogere prijzen te bedingen; in eerstgenoemd Effect was de omzet vrij geanimeerd. Aandeelen Handel-Maatschappij waren mede meer gewild, en, ofschoon daarin niet veel omging, bleef evenwel de prijs 1 pCt. hooger dan gisteren.

In vreemde Fondsen was over het geheel niet veel affaire, doch ook daarvan waren de koersen over het algemeen vaster.

Griekenl. bl. à £ 100. 13¾. Columbia 2de Leening, à £ 100. 19¾. Peru 12 5/16. Coupons Ardoins 20½, ⅞, ⅝.

*Koers van het Geld:* Beleening 5. Prolongatie 5¼, 5. Wissel-Disconto 5 pCt.

PRIJZEN TEN 5 URE: Integralen 51 9/16. Kansb. ƒ 23 13/16. Handel-Maatsch. 162½ à ⅝. Ardoins à £ 85. 5 pCt. 25¼ à 5/16.

AFLOOP der Veilingen van TABAK, Amsterdam 20 November.

98 kan. Varinas, 71 c. meest opgeh.; 127 ser. Cuba, 50½ à 54 c. opgeh.; 150 pakk. Portorico, 31½ à 49½ c. meest opgeh.; 20 ser. Domingo, 44½ à 4? c. verk.; 12 vaten Virginy: 6 vaten geveild, 3 vaten à 26¼ c. verk., en 3 vaten à 23 c. opgeh.; 24 kisten gemanufactureerde, 28 à 29½ cs. de helft verk. — 69 pakken Havana, 54 à 140, 87 dito Cuba 49 à 53½ c. opgeh.; 1 koop besch. à 47½ c. verk.; 60 pakken Portorico, 35 à 52, en 40 dito Java, 29½ à 40 c. meest opgeh.; Sigaren ƒ 9¼ à ƒ 28 meest verkocht.

Heden zijn 62 Vaten Maryland TABAK uit de eerste hand verkocht.

### FONDSEN EN WISSELKOERSEN OP VREEMDE BEURZEN.

PARIJS, 18 November.

| | | | |
|---|---|---|---|
| Inschr. op ult. 5 pCt. | 111.15. | Spanj. Ardoins. 5 pCt. | 28, 27⅝, ¾. |
| dito contant. 5 » | 111.05. | Passive....... » | 7. |
| dito op ult... 3 » | 81.95. | Deferred....... » | 11¼, ⅝. |
| dito contant. 3 » | 81.90. | Uitgestelde... » | 7½. |
| Bank-Actiën... fr. | 2930. | Napels, *Falcon*. 5 » | 102 85. |
| | | Haïti......... fr. | 520. |
| | | Portugal ..... 3 pCt. | 22. |

De handel in Fransche Fondsen vertoonde ook heden geene meerdere levendigheid; derzelver prijzen waren echter iets minder vast. Ten gevolge van den lageren koers van Londen, waren Spaansche Fondsen ook alhier iets flaauwer. Ardoins openden op 28, daalden tot 27½, doch bleven weder 27⅞. 3 pCt. Portugesche mede iets lager.

Na de beurs 3 pCt. 81.92½.

Wisselk. Amst. 1/m 57; 3/m 57 9/16.

ANTWERPEN, 19 November.

| | | | |
|---|---|---|---|
| België ....... 5 pCt. | 101. | Ardoins ..... 5 pCt. | 25½, ⅝. |
| dito 4 » | 92¼. | Uitgestelde.... » | 8. |
| dito 3 » | 70½. | Napels, Falcon. 5 » | 95¾. |
| Metaliek ..... 5 » | 107¾. | Denemarken... 3 » | 73¾. |
| Partialloten.... ƒ | 456. | Pol. Lot. fl. 300.. » | 123½. |
| Loten fl. 500 . » | 865. | dito 500.. » | 136¼. |
| Darmst. Loten.. » | 24. | | |
| Nassau Loten.. » | 22. | | |

Gisteren avond waren de Ardoins weder flaauwer, en bleef de prijs, bij veel affaire, 25½, 7/16. Heden vertoonde de markt, niettegenstaande het ¼ pCt. lager van Parijs, eenige meerdere vastheid; geopend op 25¼, steeg de prijs tot 25 11/16, ¾, doch bleef weder 25⅝ p; er is alhier voortdurend veel overvloed van Stukken, en het geld blijft schaarsch. Coupons zijn à 20½ en 21 verhandeld, en bleven 20½.

BRUSSEL, 19 November.

De handel in Ardoins was heden vrij levendig; derzelver prijs opende op 25⅜, doch, doordien het merk van Parijs slechts ¼ lager kwam, herstelde dezelve zich tot 25½ g., en bleef 25⅝ koers. Premie 1/m 26¼ d. 1. Belgische 5 pCt. zijn genoteerd 101; 4 pCt. 92¼; 3 pCt. 70¾.

BERLIJN, 16 November.

| | | | |
|---|---|---|---|
| Pruiss. Leen.. 4 pCt. | 102⅜. | Pol. Lot. fl. 500 pCt. | 77¼. |
| dito Loten.. » | 70¼. | dito 300 » | 69¼. |
| Metaliek...... 5 » | 110¼. | Holland....... 2½ » | 50⁵/₆. |
| Loten fl. 500 . » | 149. | Kansbilletten.. | 3½. |
| Bank-Actiën... » | 1130. | Bestaaten..... | |
| Rusl. Hamb... 5 » | 107¾. | Napels, *Falcon*. 5 » | 95¼. |
| dito Londen .. 5 » | 111¾. | | |
| dito 1831 en 33. 5 » | 102¼. | | |

De koersen der Fondsen waren heden gedeeltelijk iets hooger, en was in eenige vrij veel handel.

Wisselk. Amst. k. 141½, 2/m 140¼.

FRANKFORT A/M, 17 November.

| | | | |
|---|---|---|---|
| Metaliek...... 5 pCt. | 106⅞. | Pol. Lot. fl. 500 » | 77¼. |
| dito 4 » | 99⅝. | dito 300 » | 69¼. |
| dito 3 » | 79¼. | Holland ...... 2½ pCt. | 50⅝. |
| Loten fl. 500.. » | 143½. | Syndicaat..... 4½ » | 91½. |
| dito 250. » | 108. | dito ....... 3½ » | 75⅝. |
| Bank-Actiën.. » | 1955. | Spanj. Ard.... 5 » | 11¼. |
| | | Portugal...... 3 » | 15¼. |

De prijzen der Hollandsche, alsook die der Spaansche Fondsen, waren heden iets flaauwer; Portugesche daarentegen, ten gevolge van den hoogeren koers van Londen, williger. In Oostenrijksche Fondsen was veel kooplust, doordien zich het gisteren verspreide gerucht niet bevestigde, en de koersen van Weenen weder hooger kwamen. Poolsche Loten waren, door den lageren koers van Berlijn, ook alhier flaauwer.

### GRANENMARKT.

20 November.

*Tarwe* met weinig handel: 128 ℔ o. Zeeuwsche ƒ 390; 129 ℔ o. Pommersche ƒ 380; 127 ℔ o. Rostokker ƒ 370 contant; 128 ℔ n. Rijn ƒ 348; 130 ℔ Kubanka ƒ 305; 122 ℔ n. roode Groninger ƒ 305.

*Rogge* bij vorige prijzen: 117, 118, 119, 120, 121 ℔ Pruissische ƒ 156, 158, 160, 165, 167.

*Garst* prijshoudend en bij partij gedaan: 112 ℔ Deensche ƒ 182 in Entrepôt; 100 ℔ Koersche ƒ 170 in consumtie.

*Haver* in één doen: 78 ℔ o. Voer ƒ 103.

*Boekweit* heden niet in omgegaan; in het vorige berigt staat abusivelijk in Entrepôt verkocht, doch was in consumtie.

*Koolzaad* in één doen. Triester £vl. 33. 9 Vat dadelijk £vl. 57; Pr. Mei 1840. £vl. 57.

*Lijnzaad* in één doen; 106, 107 ℔ Archangel ƒ 265.

*Raapolie* Ordinair ƒ 34½. Vliegend ƒ 32¾ à 33½. Pr. Dec. ƒ 32¼ à 32½. Pr. Mei 1840. ƒ 32½ à 32¾.

*Lijnolie* Ordinair ƒ 29¼. Vliegend ƒ 28 à 28½. Pr. Dec. ƒ 28.

*Hennepolie* Ordinair ƒ 33½.

*Raapkoeken* pr. 1,040 st. ƒ 73 à 78. — *Lijnkoeken* pr. 104 st. ƒ 9 à 11½.

Tegen aanstaanden Maandag is in publieke veiling aangeslagen: 108 Last Pruissische *Rogge* 117, 118 ℔, en 25 Last dito 114, 115 ℔.

## SCHEEPVAART EN HANDEL.

### Schepen in Lading.

AMSTERDAM.

Naar BATAVIA en SOURABAYA, het nieuw gebouwd en gekop. tweed. fregatschip *Pieter Floris*, Kapt. J. Spiegelberg, van Amsterdam. Adres bij Coopman en de Wit en Lenaertz, van Olivier en Comp., Hoyman en Schuurman, en de Vries en Comp.

Naar BATAVIA, het nieuw gebouwd en gekop. tweed. fregatschip *Susanna*, Kapt. C. A. Adboll, van Amsterdam. Adres bij Coopman en de Witt en Lenaertz, van Olivier en Comp., Hoyman en Schuurman, en de Vries en Comp.

Naar SURINAME, het Nederl. gezinkt kofschip *Hillegonda Ida*, Kapt. H. A. Hendriks, van Amsterdam. Adres bij Hoyman en Schuurman.

Naar SURINAME, het tweed. barkschip *Maria Frederika*, Kapt. K. B. de Weerd, van Amsterdam. Adres bij Hoyman en Schuurman.

Naar SURINAME, het nieuw gek. galjootschip *Wilhelmina*, Kapt. J. N. Klint, van Amst. Adres bij Hoyman en Schuurman.

Naar SURINAME, het gek. tweed. fregatschip *Wilhelmina Maria*, Kapt. J. C. Atkes, van Amsterdam. Adres bij Hoyman en Schuurman, en de Vries en Comp.

Naar SURINAME, het gek. tweed. fregatschip *Sophia Maria*, Kapt. A. J. Andresen, van Amst. Adres bij Hoyman en Schuurman, en E. Windhouwer.

Naar SURINAME, het gek. tweed. brikschip *Astrea*, Kapt. J. A. de Lang, van Amsterdam. Adres bij Hoyman en Schuurman, en de Vries en Comp.

Naar SURINAME, het gek. tweed. barkschip *Dina Maria*, Kapt. H. C. Wriborg, van Amsterdam. Adres bij Hoyman en Schuurman.

Naar SURINAME, het Ned. schoonerkofschip *Alersma*, Kapt. R. W. Vos. Adres bij B. D. Bosscher.

Naar SURINAME, het gek. tweed. brikschip *Pieter Eduard*, Kapt. M. Jorgensen, van Amsterdam. Adres bij Hoyman en Schuurman.

Naar HAVANA, het gek. Deensch schoonerschip *Alfred*, Kapt. C. C. Koefoed. Adres bij B. J. van Hengel.

Naar HAVANA, het gekoperd brikschip *Alida*, Kapt. K. Haasnot, van Amsterdam. Adres bij B. J. van Hengel.

Naar CURAÇAO (Via) ST. BARTHOLOMÉ, het nieuw gek. schooner schip *Delphin* Kapt. P. L. Peters. Adres bij Hoyman en Schuurman, E. Windhouwer, en de Vries en Comp.

Naar NEW-YORK, het nieuw gebouwd en gek. tweed. fregatschip *Manhattan*, Kapt. John Budd, van New-York. Adres bij d'Arnoud en Comp.

Naar NEW-YORK het Americaansch barkschip *Pomona*, Kapt. J. G. Cushman, van New-York. Adres bij van Olivier en Comp.

Naar MALTHA, SMIRNA en KONSTANTINOPEL, het gek. Ned. brikschip *Briseïs*, Kapt. J. Jansen, van Amsterdam. Adres bij van den Bey en Comp.

Naar TRIEST, het Nederl. kofschip *de Kleinkinderen*, Kapt. T. W. de Vries. Vertr. 30 Nov. Adres bij Jan Corver en Comp.

Naar GENUA en LIVORNO, het Nederl. kofschip *de Beurs van Schdam*, Kapt. H. J. Zeven. Adres bij Jan Corver en Comp.

Naar GENUA en LIVORNO, het Ned. kofschip *Anna Maria*, Kapt. R. J. Sprik. Adres bij Jan Corver en Comp.

Naar MARSEILLE, het gezinkt Nederl. kofschip *de jonge Gerbrand*, Kapt. B. F. Nepperus. Vertr. Medio Dec. Adres bij Jan Corver en Comp.

Naar BILBAO, ST. ANDERO en CADIX, het Spaansch fregatschip *San Silverio*, Kapt. D. Abad. Adres bij C. J. de Grys en Zoon.

Naar BILBAO, het Spaansch gek. schoonerschip *la Joven Eufemia*, Kapt. J. B. de Ozollo. Sluit laatst van Nov. Adres bij C. J. de Grys en Zoon.

Naar BAYONNE, het Nederl. kofschip *Marianne*, Kapt. Z. J. Prins. Adres bij Jan Corver en Comp.

Naar LEVERPOOL, het Nederl. kofschip *Elisabeth*, Kapt. S. J. Brouwer. Vertrekt vóór of op 24 Nov. Adres bij Jan Corver en Comp.

Naar RIGA, het Russisch schoonerschip *die Frau Friederica*, Kapt. J. J. Gullermann. Adres bij F. der Kinderen.

Naar ROSTOK, het galjasschip *Pauline*, Kapt. E. Dade. Adres bij Floris der Kinderen.

Naar KOPENHAGEN, het galjasschip *den Goden Haab*, Kapt. D. H. Praest, van Kopenhagen. Adres bij B. J. van Hengel.

Naar CHRISTIANSUND, het galjasschip *Romdahlshorn*, Kapt. L. Mockelbost, van Christiansund. Adres bij Petrus Scheffer en Zoon.

### Scheepstijdingen.

BINNENGEKOMEN.

TEXEL 19 Nov. W. en W. Z. W. — J. D. Nordlohne, Regent, Batavia. B. G. Flik, Eensgezindheid, Rochefort. H. Claproth, Thetis, Sunderland. H. C. Lanssen, Caroline, Riga.

VLIE 18 Nov. Z. Z. W. — J. A. Zwart, Anna en Maria, Londen. T. Tervet, Mary and Rose, Newcastle. J. Atkins, Sara and Helen, dito. R. F. Taaij, Gesina Jantina, dito. G. S. Bakker, 2 Vrienden, dito. J. H. Maudema, Concordia, dito. A. H. Bieze, Elsina, dito. H. H. Tap, Vr. Hillegina, dito. H. H. Voordewind, het Toeval, Memel. Hieronder de schepen gisteren gemeld.

TERSCHELLING 19 Nov. Z. W. — H. W. Pekelder, Annegina, Hamburg n. Antwerpen, als bijlegger.

HELVOET 19 Nov. Z. W. — P. Vis, India, Batavia. A. Scott, Prinses Marianne, dito, beide l. v. Brouwershaven. — Gisteren nog: J. Kwakkelstein, de Vriendschap, Bilbao. J. Waij, Richard and Ann, Leverpool. J. Burn, Rhoda, Sunderland. B. H. Neyman, de Handelaars, St. Davids.

BRIELLE 19 Nov. W. — T. Marchall, Marchall, Hull.

MAASSLUIS 19 Nov. W. — Niets.

VLISSINGEN 18 Nov. Zuit. Stort, Z. M. transportschip MERWEDE, Surin.

VERE 16 Nov. Tilley, Talbot, Sunderland n. Middelburg.

HONFLEUR 16 Nov. Fressigot, Anastasie Elisa, Charleston.

DUINKERKEN 14 Nov. Prat, Adolphe, Cette.

ANTWERPEN 18 Nov. Sundall, Minerva, New-York. Goets, Frederik, Villanova. Scholtry, Barbara Catharina, Leverpool. (Op de Rivier): Bell,

Elisa Bell, Rio Janeiro. Jonker, Nord Polen, New-York. Howe, Eglantine, Londen. Muis, 3 Gebroeders, Amsterdam.

PILLAU 12 Nov. Pedersen, Gustav, Amsterdam.

MEMEL 7 Nov. Grönwoldt, Rapid, Rotterdam.

UITGEZEILD.

TEXEL 19 Nov. W. Stewart, St. George, Laurwich. J. Hoppe, Dorothea, Dantzig. C. Christensen, Haabets Anker, Sandefiord.

BRIELLE 19 Nov. D. Dunlop, Batavier (S), Londen.

VLISSINGEN 18 Nov. Van Ahlen, de Beurs, Dordt.

HAVRE 16 Nov. Russell, Richmond, New-Orleans. Verspecke, Hambourg (S), Hamburg.

## VAART OP DEN RIJN.

AMSTERDAM, 20 November 1839.

SCHEPEN IN LADING.

| | | | |
|---|---|---|---|
| Naar Coblenz, | het schip op hoop van Seegen, | schipper | Wm. Hell. |
| » Wezel, | » » Ypselantie, | » | B. Brinkamp. |
| » Mainz, | » » Jacobina. | » | Anton Iritz. |
| » Mannheim, | » » die Harmonie, | » | J. H. Kimpel. |
| » Duisburg, | » » Vlijt en Hoop, | » | Hk. Kamps. |

KEULEN 17 Nov. *Aangekomen:* W. Furst, van Dordrecht, met 3,095 ctr. *Voorbijgevaren:* J. G. Kroell, van Amst. naar Mannheim, met 3,767 ctr.; *In Lading:* naar Rotterdam G. J. Willemsen; naar Amsterdam de Wed.

EMMERICH 15 Nov. *Voorbijgevaren:* H. J. Buschhammer, van Amsterdam naar Mannheim, met 8,720 ctr.; P. H. A. Kock, van Rotterdam naar Keulen, met 4,138 ctr.

Rijnhoogte te Keulen, 17 Nov., 4 voet, 7 duim. Caub, 16 Nov., 3 voet, 2 duim.

## Carga-Lijsten.

AMSTERDAM.

BATAVIA, J. C. Devereux, *Saracen.* 7,137 z. Rijst, 77 v. Tamarinde, 750 st. Huiden, 466 z. Curcuma, 88 legg. Arak, 25 ktjes Manilla Sigaren, 1 ptij Sapanhout, B. W. van Straten.

SAMARANG, S. D. Nordlohne, *Regent.* 4,418 z. Rijst, 7,500 st. Huiden, 155 z. Curcuma, 81 pic. Sapanhout, 80 pic. Bindrottingen, B. W. van Straten.

CARDIF, T. H. Mulder, *de jonge Louis.* 3,974 st. 583 bond. 807 pl. IJzer. Gompertz en Hendriks.

ROTTERDAM.

LONDEN, W. Norwood, *Columbine.* 421 z. Suiker, Giltay en Pesche; 64 z. Koffij, W. A. Fuchs en Co; 50 z. do., Grohe en Sander; 50 z. do., Levino en Mayer; 22 b. Kaneel, W. P. Knaepen; 181 b. Katoenen Wol, W. Bunge en Co.; 3 k. Indigo, C. L. Ringrose en Co.; 10 vtj. Menie, P. J. Reindorp Haine; 17 p. Kettingen, enz., J. H. Besboom; diverse Koopm. Order.

J. Stevens, *Duchess of Kent.* 250 vtj. 5. ... Harst, Vink en Co.; 13 b. Katoen, Kreglinger en Co.; 41 IJzeren Kanonnen, Directeur der Marine; 2 v. Koopm., C. Reincke.

G. Pearson, *London.* 380 z. Cacao, Hoffman en Dorrepaal; 12 z. do., C. L. Ringrose en Co.; 108 z. 1 v. Rijst, 28 z. Suiker, 3 z. Gember, Varkevisser en Hodges; 30 v. Tabak, Labouchere en Co.; 20½ b. Katoen, Suermondt en Co.; 1,769 Os- en Koehuiden, 33 c. Koopm., Pluygers en Hanck; 922 Buffelhorens, Blom en Schwertz; 257 bl. Lood, C. Balguerie en Zn.; 53 z. 27 v. Koopm., 25 v. Tabak, Order.

J. D. Williams, *Earl o Clancarty.* 415 b. Koffij, F. W. Eckstein; 119 b. Rijst, 70 b. Nitrate Soda, G. G. Jung en Co.; 116 b. Verfwaren, 6 v. Arabische Gom, W. Bunge en Co; 30 z. Verfwaren, C. Balguerie en Zn.; 80 m. Terra Japonica, C. L. Ringrose en Co.; 85 ps. Lignum Vitae, A. F. Ebeling en Co.; 9,828 Horens, Ackerlin en Blankart; 102 p. Machinerie, 120 bos. IJzer, Boutmy en Co.; 209 do. do., Klansz en Co.

J. Fife, *Ocean.* 485 z. Koffij, W. A. Fuchs en Co.; 40 z. Peper, F. W. Eckstein; 30 b. Katoen, D. Jongeneel; 60 z. Koopm., van Loo en Schnitzler; diverse Koopm., Order.

J. Heath, *Alkmaar.* 50 b. Katoen, C. L. Ringrose en Co.; 59 v. Tabak, Labouchere en Co.; 2,012 Huiden, Pluygers en Hanck; 117 st. IJzer, F. W. Eckstein; 280 z. Koopm., 560 z. Rijst, Order.

ANTWERPEN.

MANILLA en BATAVIA, T. A. Proctor, *Exchange.* 4,145 z. Manilla, 922 kan. Java Suiker, 3,846 b. Rijst, 681 b. Cochenille, 133 pic. Sapanhout, 7 k. Indigo, 1,920 bos. Bindrottingen, Gebr. Nottebohm.

CITY POINT, T. Foster, *Lagana.* 409 v. Tabak, 26 v. Tabakstelen, Gebr. Nottebohm.

RICHMOND, Z. Holmes, *George.* 203 v. 61 b. Tabak, 129 v. Tabakstelen, 13 v. Koopm., Gebr. Nottebohm.

## HANDELBERIGTEN.

KOLONIALE EN ANDERE GOEDEREN.

HÂVRE, 16 November.

KATOEN. In deze week zijn aangevoerd 2,201, en verkocht 4,872 balen, als: 1,934 Louisiana van fr. 89 à fr. 110; 813 Mobile van fr. 88.50 à fr. 104; 1,480 Georgia van fr. 88 à fr. 107; 442 Floridas van fr. 95 à fr. 100; 103 Fernambuck van fr. 121.50 à fr. 129. De koersen zijn iets lager dan vorige week. Onze voorraad is thans 55,000 balen.

SUIKER. 890 vaten Martinique en Guadeloupe zijn op den voet van fr. 51.50 voor de goede 4de soort afgedaan; thans wordt iets hooger gehouden, en heeft men voor eenige kleine partijen reeds fr. 51.75 besteed.

KOFFIJ goed prijshoudend, en de fijne soorten zeer gezocht. 508 balen Laguayra zijn van fr. 67½ à fr. 72½ fr. entr., 53 balen Rio tot fr. 77½, en 300 balen Java, van Rotterdam aangevoerd, tot fr. 73½ à fr. 75, of tot het regt van fr. 55 tot fr. 128½ à fr. 130 cons. afgedaan.

RIJST. De prijs der Carolina is gedaald; 80 tiersjes zijn tot fr. 32 cons. afgedaan.

TALK iets lager in prijs; 20 vaten Russische in loco zijn tot fr. 63.50, en 50 dito, op levering in December, tot fr. 63 gedaan.

THEE. 25 kistjes Gunpowder zijn tot fr. 3.50, en 74 kisten Hysantschin tot fr. 1.40 ter verzending gekocht.

INDIGO stil; 15 kisten Bengaalsch zijn tot fr. 13, en 12 kisten Madras tot fr. 7 cons. verkocht.

VERFHOUT gevraagd; 6,000 kilo's Spaansch *Campêchehout* in loco zijn tot fr. 14 consumtie, en op levering 500,000 kilo's tot fr. 12.50 gekocht. 100,000 kilo's geel *Cubahout* zijn op levering tot fr. 16.50 cons., en 23,000 kilo's tot fr. 15.75 cons. gesloten. 6,000 kilo's *Sapanhout*, van Rotterdam ontvangen, zijn tot fr. 20.50 cons. verkocht.

ST. PETERSBURG, 8 November.

TALK. 10,000 pud eerste soort gele Kaarsentalk zijn tot 37⅓ op Augustus, met 2⁶/₇ Z. Rs. handgeld, en 5,000 pud tot 34 Rs. 86 cop. Z., insgelijks op levering in Augustus, met alle geld vooruit, gecontracteerd.

ANTWERPEN, 19 November.

SUIKER. 180 kanassers Java, van onderscheiden qualiteit, zijn tot niet bekend geworden prijs afgedaan. In andere artikelen is niets omgegaan.

GRANEN, ZADEN, OLIE, ENZ.

HAMBURG, 15 November.

Naar *Tarwe* is weder meer vraag gekomen, en zijn 300 à 400 last, tot 5 à 8 Rx. hooger dan vóór 8 dagen, gekocht; de aanvoeren zijn ongewoon klein. *Rogge* blijft gewild, en voor mooije qualiteit is iets meer besteed. *Garst* zeer gezocht, vooral de beste soorten, waarvoor den ook 5 à 10 Rx. meer betaald is dan vorige week. *Haver* prijshoudend. *Erwten*, *Boonen* en *Boekweit* onveranderd. *Raapzaad* goed prijshoudend, en in mooije qualiteit meer gezocht. *Lijnzaad* wat meer ter veil, en tot vorige prijzen te bekomen.

STETTIN, 11 November.

*Rogge*, op levering in het voorjaar, is tot 32 Rx. gedaan. *Raapolie* meer gevraagd, en in loco op 9½ Rx. gehouden.

BRESLAU, 6 November.

Goede witte *Tarwe* is niet onder 57 Rx. te bekomen; gele 54 à 55 Rx. Nieuwe *Rogge*, beste qualiteit, 36 Rx. Goede zware *Garst* 37 Rx.; geringe 3 à 5 Rx. lager. *Haver* 22 Rx. *Raapzaad* in loco wordt op 69 Sgr. gehouden. Hooi rood *Klaverzaad* 12½ à 12⁵/₆. wit 8½ à 11 Rx., naar qualiteit. *Raapolie*, op levering in Maart en April, tot 9½ Rx. gedaan.

DENDERMONDE, 18 November.

Witte *Tarwe* geldt ƒ 17.15 à ƒ 18.10; roode dito ƒ 17.15 à ƒ 18.10. *Rogge* ƒ 3.10 à ƒ 0. *Haver* ƒ 6.12 à ƒ 8.5. *Raapolie* ƒ 49. *Lijnolie* ƒ 43¼ à ƒ 43½. *Hennepolie* ƒ 43 à ƒ 42½. *Raapzaad* ƒ 14 à ƒ 14½. *Lijnzaad* ƒ 12½ à ƒ 14.

TE AMSTERDAM, BIJ C. G. WITHUYS, VERANTWOORDELIJK UITGEVER EN DIRECTEUR.

## Kunsten en Wetenschappen.

Het HARTZGEBERGTE en de RIJNSTROOM; *Reisverhalen, genomen uit de Aanteekeningen van* Mr. A. L. WICHERS en Dr. W. GLEUNS, JR. *Groningen*, bij J. Oomkens, 1839. 1e. deel.

Deze reisverhalen, te zamengesteld uit de Aanteekeningen van twee reizigers, schetsen ons den Hartz en den Rijn. Dit eerste deel, waartoe wij vóór als nog ons verslag moeten bepalen, geleidt ons enkel door het beroemde gebergte van het Noordelijk Duitschland.

De meesten onzer reislustige landgenooten wenden hunne schreden zuidwaarts, naar België, een deel van Frankrijk, Zwitzerland en Italië. Hunne berigten nopens die streken worden ons dus menigvuldiger aangeboden en zijn wij daardoor ook meer met dezelve bekend. Ook de Rijnstroom, natuurlijk, bleef niet onbezocht of onbeschreven. Mindere echter kozen het Noordelijker Duitschland tot het doel hunner reize; en reeds daarom is dit deel der Reisverhalen der HH. Wichers en v. Gleuns een welkom en nuttig geschenk. Men wane toch niet, dat die oorden minder dan de zuidelijker een opzettelijk bezoek waardig zijn. Mogt iemand in deze meening verkeeren, hij leze deze aanteekeningen, om zich van zijne dwaling te overtuigen. Integendeel, zij bieden veel schoons, veel verhevens, veel wetenswaardigs, dat misschien slechts te weinig gekend is, om gewaardeerd te worden.

Voor hen, die welligt reeds het plan mogten gevormd hebben om den Hartz te bezoeken, is eene voorafgaande lezing van dit boekdeel allezins aan te prijzen: het kan hun in alle opzigten verstrekken tot een' onschatbaren wegwijzer; — ook aan hen, die in hunne reisplannen voor den volgenden zomer nog niet bepaald mogten zijn, zij de lezing aangeraden: welligt worden zij er door uitgelokt tot eene keuze, die, wij durven zulks wel verzekeren, hen geenszins berouwen zal; — eindelijk ook hen bevelen wij onbeschroomd dit boekdeel aan, wien het levenslot niet vergunt, zich van den Vaderlandschen bodem, of zelfs uit de stad hunner woning, te verwijderen, om het schoon van meer verwijderde streken te genieten: zij vinden hier hunner weetlust ... en aangenaam voedsel aangeboden; — niemand zal het onbevredigd uit de hand leggen.

Eene ontleding te geven van reisverhalen is niet wel doenlijk, en al ware dit zoo, de lezer zou er ons geen' dank voor weten, dat wij hem daardoor van een deel van zijn genoegen beroofden.

Een geregeld reisverhaal heeft, uit zijn' aard, altijd punten, die minder boeijen, die de een of ander droog zal gelieven te noemen; maar, wij mogen zeggen, dit is onderhoudend, levendig en kleurig van beschrijving, zoodat de lezer als op de beschreven plekken zelve zich verplaatst ziet: het vergeet niets, of behandelt niets ter loops, hetgeen wetenswaardig is, of belangstelling inboezemen moet; terwijl alles aangenaam wordt afgewisseld, door de mededeeling van de *Sagen* of Volkslegenden der bezochte oorden, en der reizigers bijzondere, soms koddige, ontmoetingen. Daarenboven werden wij getroffen door vele voorkomende juiste menschkundige opmerkingen, en de vermelding van gewaarwordingen — eene enkele maal ook in dichtmaat — welke het oordeel en het hart der schrijvers eere aandoen.

Aan dit verslag eene proeve bij te voegen, gedoogt de ruimte niet: wij meenden dezelve daarom te moeten bestemmen tot het mengelwerk van dit nommer.

Ook de uitvinder verdient allen lof voor de nette en zindelijke uitvoering. Een viertal wel uitgevoerde steendrukken geven eene voorstelling van de volgende plaatsen: I. De Ketel in het Bodedal bij de Rostrap; II. Gezigt op een' der Watervallen in het Ilsedal, op den weg naar den Bloksberg; III. De Marmermolen bij Rübeland; IV. De Blikhut bij Thale, en de ingang van het Bodedal; — terwijl het titelvignet dezelve geeft van de herberg en den toren, op den in de geschiedenis der heksen zoo beruchten Bloksberg.

## Advertentien.



## Schouwburgen, Concert...

EN PUBLIEKE VERMAKELIJKHEDEN.

STADS SCHOUWBURG.

Donderdag den 21 November 1839. (Als Buitengewone Voorstell... voordeele van Mevrouw de Wed. *Kamphuijzen*, geb. *Snoeck*) ... STUART, KONINGINNE VAN SCHOTLAND, Treurspel, in vijf Bedrij... volgd naar het Fransch van *De Brun*, door den Heer *R. L. B*... eenige jaren niet vertoond. Gevolgd door: FANFAN EN KLAAS, OF ... ZOOGBROEDERS, Tooneelspel, in één Bedrijf, naar het Fransch van *de Beaunoir.*

*Ten zes Ure op het T...*

*NB.* Bij deze buitengewone Voorstelling zullen noch vrijdom... uitkoopingen gangbaar zijn.

THÉATRE FRANCAIS,

Sous la direction de Mr. BAUDET.

(N°. 23 de l'Abonnement.)

Jeudi 21 Novembre 1839. LE POSTILLON DE LONJUMEAU, Précéd... LA FILLE DE DOMINIQUE.

*On commencera à 6½ heures préc...*

Incessamment: La reprise de LA JUIVE et la première représent... ANNE DE BOULEN.

En attendant: Les premières représentations de MADEMOISELLE DE ... ISLE, Comédie du Théâtre Français; COSIMO, Opéra Comique, en 2 ...

L'Administration a l'honneur de prévenir MM. les Abonnés et Ha... que Mad. *Dulcken*, par une circonstance indépendante de sa volon... forcée de remettre son Concert au Mercredi 4 Decembre.



GEDRUKT BIJ A. ZWEESAARDT.